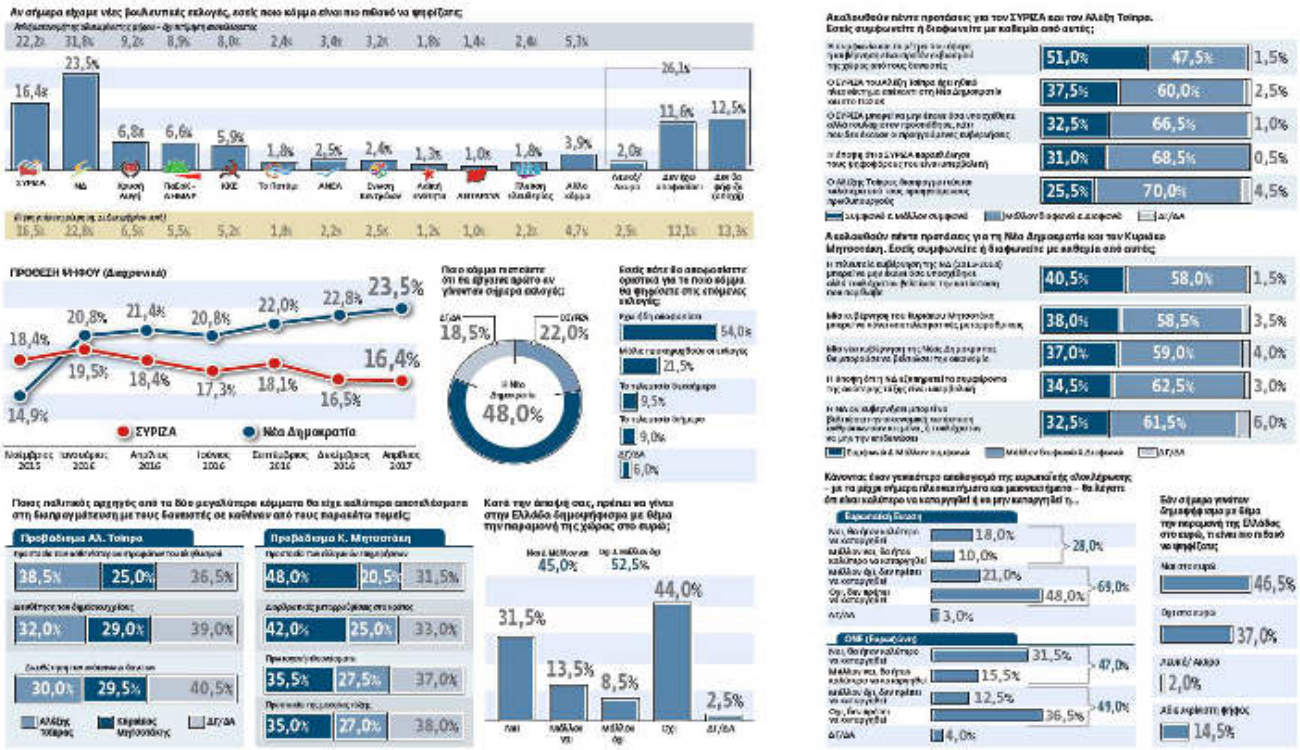
Γεράσιμος Αραβανής

Πρόσφατα στο ΒΗΜΑ δημοσιεύτηκε δημοσκόπηση της ΚΑΠΑ Research η οποία περιλαμβάνει πλήθος σημαντικών στοιχείων για την κατάσταση της κοινωνίας, τις απόψεις και τις διαθέσεις του λαού που μπορούν να αξιοποιηθούν σε μεγάλο βαθμό. Υπάρχουν φυσικά πολλά ερωτηματικά και αμφιβολίες για τα ευρήματα των δημοσκοπήσεων, για το είδος των ερωτημάτων και τον τρόπο που τίθενται, καθώς και την βασική επιδίωξή τους, που τις περισσότερες φορές είναι να διαμορφώσουν τις αντιλήψεις και την συμπεριφορά των πολιτών παρά να την καταγράψουν. Παρ' όλα αυτά από την συγκεκριμένη δημοσκόπηση μπορούν να εξαχθούν πολλά χρήσιμα συμπεράσματα.

Πρώτο: Η δυσαρέσκεια του λαού απέναντι στην ΕΕ και το ευρώ αυξάνεται. Η δημοσκόπηση καταγράφει τους μισούς έλληνες να επιθυμούν την έξοδο από το ευρώ και άλλοι τόσοι την παραμονή. Μάλιστα η ιδέα του δημοψηφίσματος για την παραμονή ή όχι στο ευρώ κερδίζει έδαφος, ένας στους δύο στηρίζει το αίτημα αυτό. Η απόρριψη δεν περιορίζεται μόνο στο ευρώ, μεγάλο ποσοστό, ένας στους τρεις σχεδόν ζητούν την διάλυση της ΕΕ. Με ανησυχία η εφημερίδα διαπιστώνει ότι «προβάλει ένα ιδιαιτέρως ανησυχητικό ρεύμα χωρίς πειστική

εναλλακτική λύση», το βαφτίζει επιστροφή στον εθνικισμό, ιδιαίτερα σχετίζοντας το με τις διαθέσεις των λαών πολλών ευρωπαϊκών χωρών απέναντι στην ΕΕ. Δεν εξετάζει την αντίθεση σε κάθε χώρα ξεχωριστά, το περιεχόμενο και την κατεύθυνσή της, το γεγονός ότι το όχι σε πολλές χώρες της δυτικής Ευρώπης έχει ακροδεξιά χαρακτηριστικά, ενώ το όχι του ελληνικού λαού έχει στην μεγάλη πλειοψηφία του εργατικά λαϊκά χαρακτηριστικά.

Δεύτερο: Σε συνάρτηση με το προηγούμενο έχει σημασία η απάντηση στο ερώτημα αν η Ελλάδα ευνοήθηκε η υπήρξε θύμα των μεγάλων δυνάμεων, έτσι γενικά και αόριστα των μεγάλων δυνάμεων. Δεν τίθεται το ερώτημα αν η χώρα ευνοήθηκε από τις συμμαχίες της με τις μεγάλες καπιταλιστικές χώρες, αν ο λαός ωφελήθηκε ή έχασε από την συμμετοχή του στην ΕΕ, αν ωφέλησε ή ζημίωσε την χώρα η πρόσδεση στο άρμα των ΗΠΑ. Φυσικά κανείς δεν μπορεί να έχει απαίτηση για τέτοιες ερωτήσεις που θα οδηγήσουν σε απαντήσεις που η εφημερίδα θέλει να αποφύγει. Παρόλα αυτά οι ερωτηθέντες απαντούν σε ποσοστό 68% ότι η χώρα υπήρξε θύμα τους. Μπορεί οι απαντήσεις αυτές να βαφτίζονται θεωρίες συνομωσίας ή προσπάθεια μετάθεσης των ευθυνών μας στους άλλους, όμως υποδηλώνουν τα ευρύτατα αντιιμπεριαλιστικά αισθήματα του λαού και τα τελευταία χρόνια με ιδιαίτερα έντονο τρόπο του ευρωενωσιακού ιμπεριαλισμού. Πρέπει να σημειώσουμε ότι οι απαντήσεις αυτές δίνονται σε ένα κλίμα κατατρομοκράτησης και εκβιασμού του λαού από κόμματα, μέσα μαζικής ενημέρωσης, εγχωρίους και αλλοδαπούς μηχανισμούς για τα δεινά που θα μας βρουν αν διαρραγούν αυτές οι σχέσεις και οι συμμαχίες. Σε θετικότερες συνθήκες οι διαθέσεις αυτές θα απογειωθούν.

Τρίτο: Συνάγονται σημαντικά συμπεράσματα για τον λαϊκό παράγοντα, την κατάσταση, τις ανάγκες και τις διαθέσεις του.

Στο ερώτημα ποια συναισθήματα τους δημιουργεί η κατάσταση της χώρας, αγανάκτηση, θυμό και ανησυχία απαντά ένα ποσοστό άνω του 70%, ενώ πίστη, ελπίδα και περηφάνια από 3,5% έως 4,5%.

Στο ερώτημα ποιόν παράγοντα της δημόσιας ζωής εμπιστεύονται, οι απαντήσεις είναι καταλυτικές. Κανάλια, εφημερίδες, δημοσιογράφοι, συνδικαλιστές, κόμματα κλπ. δεν ξεπερνούν το 9%. Από τα παραπάνω συνάγεται εύκολα ότι οι σκέψεις που κυριαρχούν είναι η απογοήτευση και η ανασφάλεια, το μεγάλο ποσοστό δεν βλέπει προοπτική βελτίωσης της ζωής του και δεν έχει εμπιστοσύνη πλέον σε κανένα από τους κοινωνικούς και πολιτικούς θεσμούς, με τα σημερινά δεδομένα δεν βλέπει φως στο ορίζοντα.

Ενδιαφέρον έχουν οι απαντήσεις αν γενικά οι ψηφοφόροι ψήφισαν σωστά στις εκλογικές

αναμετρήσεις από το Μάη του 2012 ως το Σεπτέμβρη του 2015. Πιστεύουν ότι ψήφισαν λανθασμένα κατά 60 έως 70%, ενώ για την δική του ψήφο καθένας θεωρεί ότι ήταν σωστή σε ποσοστό 68-69%. Γενικά η λαϊκή ψήφος ήταν στο πολύ μεγάλο μέρος της λανθασμένη ενώ ατομικά σε πολύ μεγάλο ποσοστό καθένας θεωρεί ότι ψήφισε σωστά. Σε γενικές γραμμές στην μεγάλη λαϊκή πλειοψηφία επικρατεί η απογοήτευση και η δυσαρέσκεια, η ασάφεια για πολλά ζητήματα και οι αντιφάσεις και μια αδυναμία να δει καθένας κριτικά τις θέσεις και τις επιλογές του.

Στη βάση αυτών η κατάσταση που επικρατεί στο λαό μπορεί να κριθεί δύσκολη για την μαχόμενη και κυρίως την κομμουνιστική αριστερά και το εργατικό κίνημα αφού ο λαός δυσπιστεί απέναντι σε όλους και σε όλα.

Επειδή όμως η κατάσταση δεν εξελίσσεται ευθύγραμμα αλλά αντιφατικά και στις σημερινές συνθήκες είναι ιδιαίτερα αντιφατική, υπάρχουν απαντήσεις σε ερωτήματα που τέθηκαν που δείχνουν ότι σε ένα πολύ σημαντικό τμήμα του λαού ωριμάζουν διαθέσεις αγωνιστικές – ανατρεπτικές στον αντίποδα της κυρίαρχης πολίτικής. Στο ερώτημα ποια πρέπει να είναι η στάση της κυβέρνησης στην διαπραγμάτευση πρώτη σε ποσοστό είναι η απάντηση ότι πρέπει η κυβέρνηση να τα σπάσει να έρθει σε ρήξη με τους δανειστές, διότι δεν πάει άλλο. Το 34% του λαού, δηλαδή, αψηφά την τρομοκρατία και αποκρούει τις σειρήνες της παραμονής στην ΕΕ, διότι εκεί βρίσκεται η ασφάλεια και η λύση των προβλημάτων της χώρας και του λαού και επιλέγει τη ρήξη.

Είναι σαφές ότι ο ελληνικός λαός όλα αυτά τα χρόνια των μνημονίων είδε και έπαθε πολλά, διδάχθηκε από την πείρα του και έβγαλε σε πολύ μεγάλο βαθμό συμπεράσματα που περικλείουν ανατρεπτικές διαθέσεις. Ίσως όχι πλειοψηφικά ακόμη, αλλά το βάθεμα και η ριζοσπαστικοποίηση της λαϊκής συνείδησης είναι μπροστά μας και εκεί θα κριθούν κόμματα, κινήσεις και πρόσωπα. Γνώρισε καλά το χαρακτήρα και το ποιόν των αστικών πολιτικών κομμάτων και των ηγετών τους, γνώρισε την πολιτική που ασκούν στα πλαίσια των ευρωενωσιακών αποφάσεων και τα συμφέροντα που υπηρετούν, κατάλαβε ότι η αντιλαϊκή λαίλαπα των επτά χρόνων των μνημονίων δεν είχε πρωτίστως σχέση με την αντιμετώπιση του χρέους και την σωτηρία από την χρεοκοπία αλλά απεδίωκε να αλλάξει τους συσχετισμούς και τα δεδομένα στην χώρα σε βάρος της εργατικής τάξης και υπέρ του κεφαλαίου, η εργασία να υποτιμηθεί και οι κατακτήσεις να αφαιρεθούν, να χειραγωγηθεί η εργατική τάξη για πολλά χρόνια.

Τα θετικά αυτά στοιχεία στην λαϊκή συνείδηση οπωσδήποτε δεν έχουν ολοκληρωμένο αντιιμπεριαλιστικό αντικαπιταλιστικό περιεχόμενο στην κατεύθυνση του σοσιαλισμού.

Αντίθετα σε ευρύτερα λαϊκά τμήματα συνυπάρχουν με ιδέες ότι ο καπιταλισμός μπορεί να εξανθρωπιστεί αρκεί η λαϊκή ψήφος να ενίσχυση δυνάμεις αντινεοφιλελεύθερες, να γίνει μέτωπο των χωρών του νότου εναντίον της Γερμανίας, υπάρχουν εθνικιστικές απόψεις, τέλος ευρύτατα διαδεδομένη είναι η απόρριψη των πάντων.

Δεν μπορούσε όμως να είναι διαφορετικά, πάντα τα πολυποίκιλα συμφέρονται και οι αντιθέσεις, η ηγεμονία της αστικής τάξης στο επίπεδο της ενημέρωσης και σήμερα ιδιαίτερα στο επίπεδο των ιδεών, των πολιτικών προτάσεων, η ίδια η μεγάλη αντιφατικότητα των εξελίξεων δημιουργούν μεγάλες αντιφάσεις στην διαμόρφωση της συνείδησης και της συμπεριφοράς. Οι αντιλήψεις σε καθαρή μορφή είναι, ιδιαίτερα στις σημερινές συνθήκες, μια πάρα πολύ δύσκολη υπόθεση. Παρόλα αυτά είναι σαφές ότι διαμορφώνονται τα στοιχεία μιας ευρείας ριζοσπαστικής ανατρεπτικής βάσης και αναζητάται ο παράγοντας που θα δώσει σαφές περιεχόμενο, αγωνιστική διάθεση και προσανατολισμό, θα διαμορφώσει συνθήκες να πάρουν οι εργαζόμενοι μαζικά μέρος στους αγώνες. Αναζητείται ο πολιτικό φορέας και το πολιτικό σχέδιο που θα ανοίξει το δρόμο.

Εκεί ακριβώς βρίσκεται η πηγή των δυσκολιών αυτή τη στιγμή και αυτό το πρόβλημα πρέπει να λυθεί. Τα ώριμα στην εργατική λαϊκή συνείδηση στοιχεία μπορούν να αποτελέσουν την βάση για την ανάπτυξη ενός κινήματος που θα συγκρουστεί με την κυβέρνηση την ΕΕ και συνολικά με το κεφάλαιο, θα διεκδικήσει την επιβίωση του λαού, δηλαδή την ανατροπή των μνημονίων και την ήττα της πολιτικής του κεφαλαίου, θα αμφισβητήσει και υπό προϋποθέσεις θα κλονίσει σημαντικά τα βάθρα της αστική πολιτική εξουσίας.

Καρδιά αυτού του πλαισίου πρέπει να είναι ο αγώνας εναντίον της ΕΕ και της πολιτικής της και η διεκδίκηση της αποδέσμευσης της χώρας. Είναι εντελώς απαραίτητο η πρόταση και οι δυνατότητες της εξόδου της χώρας από το ευρώ και την ΕΕ να μελετηθεί συγκεκριμένα, ώστε να δίνονται πειστικές απαντήσεις στα επιχειρήματα που τίθενται και τους λαϊκούς φόβους, να αποφευχθεί η προβολή και η διεκδίκηση τους στόχου αυτού αποκομμένα ή μόνο του ευρώ. Ο αγώνας θα είναι αγώνας για το σοσιαλισμό με όχημα ένα συνολικό πλαίσιο στόχων και αιτημάτων με καρδιά την έξοδο από την ΕΕ που αμφισβητεί τη αστική κυριαρχία. Πρέπει να τεθεί η διεκδίκηση της ρήξης με το καθεστώς της κηδεμονίας και της εξάρτησης και αυτό δεν σημαίνει μόνο και κυρίως την κατάργηση της τρόικα, της επιτήρησης όπως λέγεται. Τα ιμπεριαλιστικά δεσμά της χώρας είναι πολυσχιδή και πολύμορφα, οικονομικά, στρατιωτικά και πολιτικά. Βασική παράμετρος του πλαισίου αυτού φυσικά θα είναι η απόκρουση της επίθεσης που δέχονται οι εργαζόμενοι η ακύρωση των μνημονίων και συνολικά του πλαισίου που επιβλήθηκε, η απόσπαση κατακτήσεων, ο αγώνας για τον εκδημοκρατισμό.

Πηγή: ergatikosagwnas.gr